„ЗАСТАВА“ излази редовно средом, петком и недељом на целом табаку уторком на по табака.

Цена је за Аустро-Угарску:
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
За Србију
на четврт год. 8 дин., на по год. 16 дин.

Народни бројеви од петка, нарочито за шире народне кругове уређени, могу засебно да се претплате, а цена им је:
на 1 месец . . . . . 25 нов.
на четврт године . . . . . 75 нов.

ЗАСТАВА.

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

За ОГЛАСЕ плаћа се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова; за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.
За „Приповлано“ плаћа се 20 нов. од врсте.

ДОПИСИ шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“

Уредништво и администрација „Заставе“ налази се у кући г. Ст. Јефтића, главна улица.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСЕ не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 3. У НОВОМ САДУ У НЕДЕЉУ 7. ЈАНУАРА 1896. ГОДИНА XXXI.

ПОБЕДА МЛАДОЧЕХА.

Са особитим задовољством бележимо радосну вест, да су се наша браћа Чеси, једва једном ослободили грофа Туна, тог свог шесто-годишњег мучитеља и тиранина, који је млого бола, невоље и квара нанео народу чешком, док је у Чешкој као земаљски намесник владао.

Гроф Тун дао је сам оставку на намесничкој части, а од колике је то важности и значаја, то се и отуда види, што се цела европска штампа искључиво скоро само са тиме бави.

У целој Чешкој је овладало необично расположење и весеље, те је народ једва једном одахнуо душом. Онај човек који је најопаснији и најмрскији Чесима био срушио се је ето под теретом својих грехова и својих нечовечних поступака. Онај човек који је непрестано кочио точак, природног развитка чешке праведне ствари, макнут је са управе чешке краљевине — и од сад само може на боље чешка ствар да пође.

Још од првог свог доласка на владу, гроф Бадени је непрестано обилазио око Чеха и тражио је згодног начина, да им се приближи и да их по могућству колко, толико задовољи. Та и најмеродавнији кругови у Аустрији, увиђају грдну неправду, која се овом витешком народу чинила и чини; виде да они нису пуки и тврдоглави незадовољници, него да су одлучни борци за своја света права, који не дижу буне и не лармају, него раде и побеђују.

Много је чешки народ претрпио док је дошло време, да је обратио на себе озбиљну пажњу свију меродавних фактора и док их је присилио да му обрате ону пажњу, која му и иде по његовом значају у држави.

Све је то у првом реду заслуга пожртвовне и патриотичне младо-чешке странке, која је одржала будну свест народа чешког, и која је неуморно истрајала у борби за чешка народна и земаљска права. Да није било Младо-чеха, сигурно не би ни чешка ствар овако добро стојала како стоји, јер држање Старо-чеха и осталих конзервативних елемената, само је спутавало народ чешки у његовим тежњама и учинило је, да он и пре још, није до оваке моћи у држави дошао.

Држало се ту недавно, да је Бадени извиграо и сломио младо-чешку странку, но ми у то никад веровали нисмо, ми смо добро знали, да је истој странци само добро чешког народа и чешког краљевства пред очима, и да они никад не ће са правог пута сићи. Па тако је и било и, ми се нисмо преварили.

Младо-чеси су рекли, да они ни под којим условима не ће ступити са владом у никакве преговоре, до год се са намесничке столице не сиђе опште омрзнути и овлоглашени гроф Тун, па су и њему самом у сабору отворено рекли, да би се сваки други намесник стидио, да и надаље влада оном земљом, где ни један човек за њега не мари и где га сви презиру. Па најзад ето где се је тај намесник и повукао, што се само као велика победа и добит чешке ствари и младочешке странке разумевати може.

Ма ко дакле после њега нека дође за намесника Чешке, наше је тврдо убеђење, да ће од сада све бољи дани настајати за Чехе, па по томе и за чешку краљевину.

Да је среће и правде, гроф Бадени и као Пољак и као Словен, не би ни смео другачије радити, него би у првом реду морао гледати, да праведним задовољењем свију Словена у Аустрији, залечи оне дубоке ране, што их тесногруда и искључива немачма превласт, грубо и нечовечно Славенима нанесе.

Хоће ли то Бадени и учинити, видећемо, тек би свакако морао знати, да притиснуто јаче све на више скаче. — И да је свака сила за времена, а невоље да редом иду!

Ми Срби у овој победи драге нам браће Чеха, треба само да црпемо поуку и да се на њих угледамо. Треба и ми да тако исто останемо чврсти и одлучни, па да у истрајној борби јуначки повратимо сва она погажена нам права у овој заједничкој нам домовини Угарској, која није само мађарска, него и наша српска својина.

Богдан.

Нови Сад, 6. јануара.

Дакле потврђен. Полузванични пештански листови доносе вест, да је прота Јеремија Мађаревић потврђен за будимског владику. По томе је патријарх пристао на оне тајне услове, које му је влада ставила, и о којима нам је наш будимпештански извештач јавио. За сада још није та тајна позната, али ће јарко сунце већ и њу открити.

*

Зна Европа какови су Мађари. Велику сензацију и негодовање скоро код целокупне мађарске штампе, произвео је један чланак „Наје Цирихер Цајтунга“, где се износи пред европску публику сва мизерија лажног слободоумља и надрилиберализма, којим се Мађари пред Европом размећу. Ту се врло згодно износи, како се гоне сви они који нису Мађари и како се насилно ствара парламентарна мађарска већина, помоћу криво направљених изборних листина и помоћу неправедно заокружених изборних срезова, где су сви Немађари скоро сасвим искључени од удела у изборима.

Овај чланак је нарочито написан сада пред миленијум, како би се Европа упознала са правим стањем ствари у Угарској и како је не би на миленијској изложби могли обмањивати Мађари, па за то и доносимо главну садржину његову, да и наши читаоци виде, како и Европа зна за наше јаде у Угарској.

У том се чланку у главном оштро напада на Коломана Тису, који је први ударио тим срамним путем, да помоћу насиља и грубе силе, створи мађарску већину у државном сабору. Он је био тај, који је створио садашњи изборни ред, по коме је дато право гласа и последњем кочијашу и просијаку — само ако је Мађар; док је нарочито у Седмоградској укинуо законита права тамошњим Немцима и Румунима.

И у другим жупанијама где живе Срби и Словаци, он је тако неприродно заокружио изборне срезове, да су скоро сви бирачи српске и румунске народности онемогућени. При свем том кажу исте новине, да се Тиса служио новцем, силом и вешалима.

Ну и то није сметало Немађарима да му се јуначки одупру, они су се одупирали врло млого, но зато још и дан данас трпе страшне муке и неправду.

Даље се у истом чланку говори како Мађари као моћан фактор у Аустро-Угарској монархији све силе напрежу да и Босну и Херцеговину придобију за себе. Но писац истог чланка држи, да ако се Босна кад год присвоји нашој монархији, неће доћи под Угарску, него ће крај Угарске и Хрватске и Славоније свакако сачињавати засебну скупину, и да Мађари неће имати те силе којом би то запречити могли.

То су главне тачке поменутог чланка, те нека и ово буде за нас Немађаре једна мала задовољштина, јер држимо да ће сва Европа још пре миленијума а на миленијуму сигурно, довољно имати прилике, да упозна сву мизерију оних гровота, које у данас бедној и пониженој Угарској владају.

*

Нешто из Томашићеве исповести. Видимо нека места из Томашићевог говора, што га је држао недавно у пештанском сабору: „Хрвате карактерише западна култура, а југославенска племена православна вера, те је то увек пречило, да се Хрвати сложе са осталим југо-славенима. Хрвати су, до душе, Славени, али нису панславени, за Хрвате је једини спас, што чврћи наслон на своје једине праве савезнике Мађаре; тим више, што Хрвати ништа друго не желе, него да у Тројединци очувају своју народну индивидуалност и своју хрватску културу“. А ово другим речима казано значи, да Хрвати немају ништа против тога, хоће ли Тројединца очувати своју аутономну индивидуалност или не. Њима је главно то, да се од Тројединце направи нека „Хрватска“, која ће бити строго католичка провинција Угарске, и у којој могу само Хрвати католици опстати.

Није дакле никаково чудо, што је овај говор др. Томашића толико занео и одушевио сву Пешту, па чак и Фрању Кошута, чији отац није некад могао да нађе „Хрватску“ на карти Европе. „Пестер Лојд“ је овом говору посветио читав чланак, у коме између осталог и то каже, да су речи др. Томашића наишле у целој Пешти и Угарској на најсимпатичније допадање и расположење, јер колико су његове речи мудре, толико су и прахтичне. Верујемо и било вам сретно, само би желели знати, шта на то кажу славна српска господа владиновци и посланици на тројединчком сабору?

*

„Стража“ престала. Јовић изјављује у броју његове „Страже“ што је јуче изашао, да „Стража“ престаје даље излазити. Проигравши поверење и поштовање на све стране, остао је он са свим усамљен, а „Стража“ од сваког напуштена и преврена са свог неродољубивог и несрпског писања, морала је пропасти. За учињене услуге садашња незаконита и неуставна напредњачка влада, дала је Јовићу у Београду неку службу у пресбироу, са којег ће за српски новац писати у пештанске и бечке чивутске листове, да хвали и подржава убитачно ово стање у Србији и његове виновнике: злосретне напредњаке.

Јовић није могао ни да се опрости са овим крајем као човек, уљудно, већ при послетку подгрева и понавља сва његова досадна и неистинита самохвалисања и све његове лажи против нас, на чему је основан био цео његов рад и због чега се и срушио.

Пропаст „Страже“ и ступање Јовићево у напредњачку службу нас није ни мало изненадило, јер што је на трулежу основано мора пропасти, а за Јовића смо одавна знали, да свакоме служи, само не интересима српског народа, да је од Светомира, Милана и напредњака издржаван био и до сада.

Ми се на његов пад ни осврнали не би, да он није нашао за потребно, да се на онаки начин опрости са читалачком публиком.

Милетићева седамдесетгодишњица.

Др. Свет. Милетић и црногорска омладина. Орган црногорске државне владе „Глас Црногорца“, доноси врло симпатичну вест о Милетићевој 70-годишњици, те од речи до речи овако каже: „Доносимо на другом мјесту позив из Новог Сада на учешће у прослави седамдесетогодишњице од рођења дра Светозара Милетића, који је у патњама и напрезању у раду на политичком пољу за свој народ умом оболио. Име овога српскога борца познато је у цијелом Српству, и из признања према заслужном мужу, народ ће се из свијех крајева српскијех одазвати овоме позиву, па треба да се одазове и из Црне Горе. Овдје треба да се лати посла наша омладина, и да не оклијева јер је дан прославе на прагу“.

*

Милетићево веће. Као сви до сад тако и ми Срби Крчединци, не смемо заостати а да се не одужимо нашем див-великану и седом народном борцу дру Светозару Милетићу. Па у ту сврху, да би се његовом великом духу захвалнима показати могли, приређујемо забавно веће са томболом, које ће се одржати на дан 24. јануара (5. фебруара) 1896. у Крчедину. Чист приход намењен је „Братству“.

Молећи све наше искрене пријатеље и његове поштоваоце, да би нас у што већем броју посетити изволели, остајемо благодарни. У име српске крчединске омладине: Петар Видаковић и Петар Ђ. Радосављевић.

*

Деонице „Братства“ уписала су до сад ова места: Стари Бечеј, Турски Бечеј, Велики Бечкерек, Бегеч, Вршац, Вирје, Госпођинци, Дарувар, Долово, Добринци, Делиблато, Загреб, Земун, Ивђија, Идвор, Иланца, Ириг, Јасеновац на Сави, Сремски Карловци, Копривница, Каменица, Доњи Ковиљ, Стари Кер, Кореница, Карлово, Лугош, Митровица, Мачевић, Мартонош, Нови Сад, Осек, Омск (Сибирија), Стара Пазова, Перлез, Петровци, Путинци, Рума, Вел. Радинци, Сентомаш, Сомбор, Сегедин, Сисак, Стејановци, Стари Сланкамен, Сонта, Тител, Црвена Црква, Чока, Черевић, Шаг, Брђани, Бучје, Белегиш, Срп. Елемир, Кленак, Кусић, Лежимир, Петриња, Ковиљ-Сентиван, Старчево, Ада, Нештин, Самош, Крчедин, Нови Бановци, Даљ, Фелдварац, Варјаш, Ст. Градишка, Дероње, Кула, Петрово Село (Бачка).

Прилоге за народни дар дала су до сада ова места: Будимпешта, Сомбор, Голубинци, Острогон, Велика Кикинда, Чента, Мартонош, Стари Бечеј, Перлез, Госпић, Сремски Карловци, Ердевик, Ада, Мошорин, Идвор, Ковиљ Сентиван, Фелдварац.

Забаве за седамдесетгодишњицу дра Светозара Милетића приредила су до сад ова места: Јасеновац на Сави, Стари Бечеј, Рума, Митровица, Вршац, Крчедин.

Друштва и тела, која су до сад уписали деонице или дали прилога: Српска читаоница у Ст. Бечеју, Задруга Срба занатлија у Новом Саду, Перлеска среска штедионица, Српска читаоница у Кореници, Српско певачко друштво и српска занатлијска читаоница у Вршцу.

*

Број деоница и имена прилагача изнећемо на јавност, чим нам извештаји стигну од одбора, повереника и скупљача.

Одбор „Братства“.

Политичке новости.

Угарски сабор још једнако расправља прорачун министра унутрашњих дела, и ту опозиција пребацује влади страшна насиљиштва и незаконитости, а на све стране влада само протекција и корупција, и посланици за то износе много података и доказа Сав званични апарат служи само за кортешовање а не за добро грађана Министар Перцел покушава да се брани, но само све више огорчава опозицију. Чак је и то рекао, да је влада изборне доскочице (тако он назива грозоте и насиља) научила од опозиције, тиме признаје да влада заиста онако поступа при изборима, као што то опозиција износи. Расправа се све више заоштрава.

*

Стара Србија и Македонија. Џема Дервишов из Шутова, који је због убиства једне жене био 4 године у апсу, и који од толиког времена бесни по кичевском срезу, ономад је упао у кућу Србина Ђерасима Божиновића, из Премке и говорећи му, да је он (Ђерасим) комита бугарски, отпочео га немилице тући, док му није увео 10 турских лира, па га се тек онда оканио. Овај Џема посео је у кичевском срезу неколика села и узима свадбарину. Без његовог знања несме се девојка испросити, већ се мора он тражити за проводацију и тек кад добије 5—10 лира, онда допусти прстен. Од овога зликовца село Премка готово остаде пусто;

свет се разбегао, јер овај вулум не може више да сноси. Овоме је зликовцу јатак Цема мула Фавлић из Кичева; што зликовац Цема Дервишев отме и украде, с овим Цемом мула Фавлићем подели.

Дозволе за тражене школе у Битољу, још се не саопштавају. Општине плаћају џабе учитеље, а и њима сиротанима, није најбоље. Битољске бугарске присталице надају се, да ће кров кратко време добити за Битољ свога владику; и поред тога да ће се за контролисање судова овога вилајета, поставити лице бугарске народности.

Новопостављени пећски митесариф отишао је у Пећ. Од стране грађанства је добро дочекан. Гласови, да ће Аустрија отворити тамо конзулат и узети Хаџи Адем агину кућу, још не престају. Сам Хаџи Адем ага побија ту вест.

Ако би се ова вест обистинила, Дреница-Чичаница би се побунила и нипошто не би то допустила.

Питање о постављању за митрополита, лице српске народности за призренску митрополију — довршено је, и ових дана очекује се његово назначење.

При крају јављају још из Велеса, да је тамо стигла дозвола за отварање срп. школа. На нову годину отворили су их тамо на најсвечанији начин.

*

Далмација. Ствар са наименовањем новог саборског председника узима чудноват обрт, јер се чини да влада неће да потврди др. Гају Булата, који стоји на челу оних, што желе да се сабор и земаљски одбор преместе из Задра у Сењет.

Тако се мисли да би лако могао бити наименован за саборског председника др. Ивчевић или саветник и председник дубровачког суда Милић, а није немогуће да би то место могао заузети и сам др. Квеквић, садашњи подпредседник сабора.

У исто време чује се, да су у Котору изложене листине бирача, те ће и тамо већ једном доћи крај овој незаконитој хрватско-талијанској општинској управи и нови се избор обавити. Хрвати под водством досадашњег председника општине др. Пецца спрегли су поново савез са талијанашима, само да сруше Србе, те помоћу вере и католичког свећенства страшно агитују на све стране. Но чини нам се, да ће им сав труд бити у залуд, јер ће Срби свакако победити.

„Дубровник“ међу тим пише, да је војничка власт опет снабдела новим топовима градске видове Дубровника према северној страни и тврђи Минчету Чујемо да се тврђава Џаковића опет рестаурира и да на њој раде женијски војници из Требиња. Још се приповеда, да ће се градска врата затварати ноћу као и пре, и да ће се појачати досадања војничка посада. Ако се све ово обистини, рекло би се, да ће Дубровник опет бити постављен у тврђаве другога реда.

*

Босна и Ерцеговина Из Сарајева допиру свакако чудновати и важни гласови о пензионирању српског дабро-босанског митрополита Ђорђа Николајевића, који је, до душе, врло стар али до сад увек одан владин човек. И баш за то, јер сад влада жели, да се и тог њој верно оданог старца отресе и ослободи, значи, да се у Сарајеву нешто урупно против српске цркве у Босни спрема, на што чак и тихи митрополит Николајевић не би ваљда хтео да пристане.

Шта више чује се и то, да га влада свим силама гони да иде у пензију, а он да се томе одлучно противи и да никако не ће у пензију да иде Види се дакле, да господин Калај и његове верне потркуше у Сарајеву, спремају нов колач босанској Србадији, но Бог је добар, па ће их и од те напасти сачувати.

Из травничког окружја допиру веома тужни гласови, који казују, да је за последња два месеца 14 трговаца напустило и затворило своје радње и трговине. Што је интересантно то је, да је међ овим пропалим трговцима највише мухамеданаца и католика — јадна Босна поносна, шта је све дочекала!

*

Бугарска. Велику сензацију произвео је на све стране најновији пут бугарског кнеза Кобурга, који је преко Београда отпутовао у иностранство! У својој прокламацији на бугарски народ он наглашава, да иде на овај пут ради фамилијарних ствари, а регенцију предаје у руке целокупне своје владе.

У исто време јављају из Софије, да су и бугарски делегати за уговарање трговачког уговора између Бугарске и Аустро-Угарске отишли за Београд, те ће се према томе свакако и сабор бугарски отворити још 22. јануара по новом календару, премда се и о оставци Стоиловљевог кабинета у велико верује и говори.

Автономне вести.

Ослобађање од трошкова при венчавању. Бачки владика Герман Опачић издао је ових дана свима протопрезвитерима наредбу о укидању свију обичаја у епархији бачкој, који приликом венчања у цркви смерају на какво год плаћање и потраживање од брачних парова. Та наредба гласи:

К. 1778. ex 1895.

Пречасни г. Протопрезвитер!

У колико би се и после ступања у живот закона о такозваном грађанском браку одржавао гдегод у подручју Наше епархије пређашњи обичај, да се од брачних парова приликом њиховог венчања изискују неке пристојбе и приноси као: за црквене венце, школски фонд (који се и мимо тога код добре воље подпомоћи даје) и друга уобичајена плаћања — овим за будуће наређујемо, да у опште сваки такав на плаћање смерајући обичај приликом венчања безусловно престати има.

О чем непропустите Преч.-Ваша парох. свештенство а посредством тога и црк. општине протопрезвитерата вашег знања и равнања ради обавестити.

У Нов. Саду 23. дец. 1895.

Герман Опачић с. р.
Епископ.

Књижевност и уметност.

Рукописи Фрање Веничека, који се односе на развојачену војничку крајину и који су после његове смрти заостали његовој фамилији, понуђени су „срп. академији наука“ у Београду, која ће их за 1000 динара откупити.

*

„Светозару Милетићу,“ тако се зове најновији музички рад, што га је конпоновао чувени српски родољуб др. Јован Пачу у Загребу, за певање уз пратњу гласовира. Речи су од пок. Мите Поповића, које је он још за живота Милетићу посветио. Иста је композиција изашла у веома лепом и укусном издању Матићеве литографије у Загребу, са текстом и лепим корицама, на којима је добро погођена слика Милетићева. Ми ову лепу и нову композицију нашег поштованог пријатеља и српског родољуба сваком најтоплије препоручујемо.

Вести из места и са стране.

Због празника: Крстов-дана и Богојављења изашао је данашњи број „Заставе“ на по табака.

Нов председник српске академије наука. За председника српске крал. академије наука за три године, изабран је и већ од краља Александра потврђен, члан исте академије и познати српски књижевник Милан Ђ. Миличевић.

Криза загребачког казалишног интенданта. Од како је загребачки интендант тужио суду земаљску владу и од како је парницу код суда изгубио, од онда се опажа велика запетост између њега и владе, те се чини, да је већ настала поновна интендантска криза и да он не ће још дуго остати на свом месту. Тако би се обистинило оно, што смо ми давно већ рекли, да је др. Степану Милетићу највише до тога било стало, да он као интендант отвори ново казалиште, а после како буде било. Сад се чује, да је влада одредила нарочите чиновнике, који су непрестано на бини и у позоришној згради, и који имају да мотре шта се тамо све ради. Недавно је требао да се игра „Фауст“ са новим инсценацијама које тек што су из Беча дошле. Два радника, која су прибивали исте декорације, нису били довољни и издашни интендант наручи још 8 радника, да само посао буде пре готов. Дотични чиновници то вису ради великог трошка одобрили, задрже само она прва два радника, а осталу осморицу отстране — и тако се „Фауст“ није могао приказивати. Услед овога држи се, да ће интендант отступити, услед чега се опозициони хрватски листови веома срде и жесте. Сад настаје питање, за што се је од стране бана и до сада дозвољавало овом младом интенданту, да чини све и сва у казалишту?

Добротворка. Госпођа Софија Дунђерска даровала је у спомен своје преминуле кћери Лепке, благодејанцима убогога дома овдашње наше православне општине на одело своту од 200 форината. Старатељство поменутог убогога дома изриче племенитој даровательки на том лепом дару у име свих благодејанаца овим своју најтоплију захвалност. У Новом Саду, 4. (16.) јануара 1896. Старатељство убогога дома.

Ћирилица у Загребу и Пешти. Докле у „братском“ словенском граду Загребу прогоне словенску ћирилицу и док је замазују блатом и мастилом, дотле у Пешти издаје магистрат по угловима прелепљене објаве о таксама за сточну рану, српском ћирилицом написане и штампане. Ово нека само собом покаже, какови су ти велико-хрватски мегаломани.

Католички поп прешао у православље. Недавно је у Београду преведен на православну веру а у присуству митрополита Михајла, некакав католички свештеник из Зенице у Босни, те је добио име Властимир.

И опет истерани ђаци. Загребачки свеучилишни сенат, још увек чисти и истерује са универзе ђаке због недавних загребачких догађаја. Тако су 2, за увек отпуштени са универзе; на две године отпуштени су њих двоје; на једну годину њих шесторо, њих осморо су пак добили строг укор.

Миленијум и Румуни. Из Арада јављају да је недавно тамошња жупанијска конгрегација закључила, да се одржи на дан 10. маја ов. г. свечана скупштина у почаст миленијске изложбе. Румунски лист „Трибуна“ на то надовезује, да су то учинили само мађарско-чивутске шовинисте — па каже да Румуни за миленијум неће ништа ни да чују, јер њега не приређује Угарска као наша заједничка држава, него мађарско-чивутске шовинисте.

Католичка пропаганда међу босанским војницима. Загребачком „Србобрану“ јављају, да је било наређено босанским војницима православне вере у Грацу, не само да морају ићи у католичку цркву, него да се морају по католичком обреду молити клечећи. Услед тога дошло је до жестоке гужве и окршаја, те су се они оканули да и даље нагоне православне војнике, да иду у католичке цркве.

Тифус у Сарајеву. Због рђаво направљеног водовода у Сарајеву, који је стао скупих пара и од куда су се многи ваљано подкожили, влада у Сарајеву страшна зараза тифуса, због чега су све школе затворене и распуштене на неизвесно време. Ељен Калај и босанска „земаљска влада“!

Нов српски новчани завод у Лици. Крајни Срби Личани у Кореници одржали су на нашу нову годину свој скуп где су закључили, да оснују српску задругу за помагање и штедњу. На уписивање деоница позвана је сва околна Србадија, а у самој Кореници уписано је одмах велики број деоница. Евала дичној кореничкој Србадији.

Хрвати и Мађари. Док се званичан стеклиш др. Томашић, професор загребачке универзе, одриче заједнице словенске тражећи једино чврст наслон Хрвата на Мађаре, и док му пљескају у угарском сабору ради тога удружења Банфи, Угрон и Кошут; дотле „Обзор“ доноси једну песму под насловом „Арпадов син“, где се отворено каже, да ће бити између Мађара и Хрвата слоге, „кад ти (Хрват) срце прободе — тад ћу те (Мађара) јунак ко брат, на своју привинут груд“. Не знамо само ко истину говори Томашић, или „Обзоров“ песник?

Верили се. Загребачки адвокат др. Павао Теодоровић верио се је са гђцом Катицом Мандриновом из Панчева. — Судбени пристав у Старој Градишци др. Тоша Чуповић верио се је са гђцом Милком Чолаковић из Старе Градишке.

Читуља. Јован Максимовић већник крал. банског стола у Загребу преминуо је 2. јануара у 72 години свога живота. Мир пепелу његовом.

Ново српско певачко друштво. Вредна Србадија у Куманима у Банату, основала је себи српско певачко друштво „Слога“, за неговање српске световне и српске православне црквене песме.

Двобој у београдском Топчидеру. У београдском летњиковцу Топчидеру имали су пре неки дан двобој два Мађара, један грађевинар и један чиновник мађарског трговачког музеума у Београду, и овај други је доста тешко рањен. Њихова се имена као и узрок двобоја крије, но биће да је и ту љубав чинила своје, те су тако ова два Мађара пустила мало крви, да се оладе.

Антисемитизам у Угарској. Како веспримски листови јављају у тамошњој трговачкој и грађанској школи обесили су хришћански ђаци за чивилук од аљина, своја два друга чивутске вере. Најзад је морало доћи и редарство, којима је једва за руком пошло да обешеног Чивутина спасу и ослободе.

Цигански бал у Београду. Београдски Цигани чине велике спреме за цигански бал, који ће се у Београду „свечано“ одржати ових дана, а на који су позвати сви Цигани и Циганке из целе Србије, па и из Аустро-Угарсе. Но то ће бити диван бак!

Најновије вести.

Одлазак бродовља. Сви станични бродови европских сила удаљиће се из архипелага за који дан, пошто више нема никакве потребе, да се они и даље тамо задржавају, по том мора да су буне у Турској савладане.

Упозоравамо наше поштоване претплатнике да при увезивању прошле 1895. године „Заставе“ пазе на број од среде 29. новембра јер онде је стављен погрешно број 188 а треба га исправити на 185.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

Ред позоришни представа.

Данас у недељу 7 јануара: **„Разбојници“**, драма у 5 чинова од Фр. Шилера. Г. М. Стојковић у улови Карла као гост.

У уторак 9. (21) јануара први пут: **„Женска влада“.** Са 100 дуката награђена шаљива игра у 3 чина, написао Е. Сиглигети, посрбио Љубомир Лотић.

У четвртак 11. (23.) јануара: **„Досадан свет“.** Шаљива игра у 3 чина, написао Е. Паљрон, с француског превео М Р. Поповић.

У суботу 13. (25.) јануара: **„За круну“.** Драма у 5 чинова, написао Франсоа Копе, с француског превео Д. Ђокић.

У уторак 16. (28.) јануара први пут: **„Булинарови“.** Комедија-водвиљ у 3 чина, написали Морис Ердоно, Албен Валабрег и Анри Керул, превела с француског Станка Ђ. Глишићева.

ОГЛАСИ.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС.

Српска прав. црквена општина у Чуругу, намерна је у својој цркви две певнице са столови, трон матере божије и трон владичански зготовити, без позлате и бојадисања. За исту израду одређује се 3000 фор. а. вр. према томе позивају се стручњаци ове врсте да поднесу скице у византиском стилу. Усвојена скица наградиће се са 5 проц. горе означене своте. Изабрана скица подвргава се лицитацији на мањак, која ће се одржати 18. фебр. 1. марта о. г. Скице ваља 4. (16.) фебруара о. г. доле подписаном председништву доставити.

Општина задржава себи право поверења.

Ближа условија сазнаће се на дан лицитације.

У Чуругу, 2. (14.) јан. 1896. год.

1—3 **Председништво.**

Тражи се један интелигентнији спомоћник, за једну помодну мануфактурну радњу, једног главног града, који уз свој матерњи српски језик говори још и немачки потпуно. При том мора бити доброг владања и особито вешт продаваоц.

Понуде уз сведочанство и фотографију, ваља слати на администрацију „Заставе“ под шифром „Н. М.“ Број 259. 6—6

ЈЕДАН СТАРИЈИ ПОМОЋНИК

од мануфактурне струке, говори немачки, српски, румунски и мађарски, жели у таку трговину ступити као помоћник или деловођа. Добар је продавалац и скромни су му захтеви. Упитати у администрацији листа.

2—2

СВЕТОЗАРУ МИЛЕТИЋУ

од

Дра ЈОВАНА ПАЧУ-а.

Накладом Матићеве литографије у Загребу, баш сад је изашла под горњим насловом композиција за гласовир са добро погођеном сликом **дра Светозара Милетића**, на укусно израђеном насловном листу и штампаном песмом **Мите Поповића**. коју је песму спевао песник под насловом: **„Светозару Милетићу, кад је пуштен на слободу“.**

Ова композиција препоручује се свима свирачима и свирачицама на гласовиру за јавна свирања на беседама нашим и концертима и врло је леп спомен за сваког Србина и поштовача **Милетића.**

Цена је 1 фор. а са поштарином 1 фор. 15 нов.

МАТИЋЕВА ЛИТОГРАФИЈА
у Загребу, Николићева улица 13.

Новац се шаље поштанском новчаном напутницом.

Главни уредник: др. Емил Гаврила. За уредништво одговара: Никола Маленчић. Срп. штампарија дра Свет. Милетића у Новом Саду.